

SEIMAS OF THE REPUBLIC OF LITHUANIA

Kilnojam•j• kult ros vertybi• apsaugos •statymo pakeitimo •STATYMAS

Type: Law	Number: X-1682	Date: 07.03.2008	Language: Lithuanian
Publication: Valstybes ziniuos, 07.17.2008, No. 81-3183		Status: Enters into Force since 07.01.2009	
07.03.2008 Adopted by - Seimas of the Republic of Lithuania			
Related Documents		Related Legal Acts of European Union	Word 2000 document
Eurovoc 4.2 Descriptors: cultural heritage, cultural object, cultural relations, culture, heritage protection			

[New search](#)

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
KILNOJAM•J• KULT ROS VERTYBI• APSAUGOS •STATYMO PAKEITIMO
•STATYMAS**

2008 m. liepos 3 d. Nr. X-1682
Vilnius

(Žin., 1996, Nr. [14-352](#); 1997, Nr. [65-1550](#), Nr. [97-2442](#); 2000, Nr. [87-2655](#);
2001, Nr. [57-2028](#); 2002, Nr. [123-5559](#); 2003, Nr. [123-5572](#);
2004, Nr. [73-2513](#), Nr. [171-6294](#))

1 straipsnis. Lietuvos Respublikos kilnojam•j• kult ros vertybi• apsaugos •statymo nauja redakcija

Pakeisti Lietuvos Respublikos kilnojam•j• kult ros vertybi• apsaugos •statym• ir j• išd•styti taip:

**„LIETUVOS RESPUBLIKOS
KILNOJAM•J• KULT ROS VERTYBI• APSAUGOS
•STATYMAS**

**PIRMASIS SKIRSNIS
BENDROSIOUS NUOSTATOS**

1 straipsnis. •statymo paskirtis

1. Šis •statymas nustato kilnojam•j• kult ros vertybi• apsaugos administravim•, kilnojam•j• kult ros vertybi• apskait•, saugojim•, kult ros objekt• savinink• ir valdytoj• pasikeitim•, kilnojam•j• kult ros vertybi• ir antikvarini• daikt• išvežim• iš Lietuvos Respublikos ir •vežim• • Lietuvos Respublik•, neteis•tai išvežt• iš užsienio kilnojam•j• kult ros vertybi• ir kit• kult ros objekt•

grūžinim•.

2. Šio •statymo nuostatos suderintos su Europos S•jungos teis•s aktais, nurodytais šio •statymo priede.

2 straipsnis. Pagrindin•s šio •statymo s•vokos

1. **Antikvariniai daiktai** – visi prieš 50 met• ir anks•iau sukurti kilnojamieji žmogaus veiklos medžiaginiai k•riniai ir kiti kilnojamieji daiktai ar j• dalys, nesvarbu, kokia j• kult•rin• vert•.
2. **Kilnojamosios kult•ros vertyb•s** – pagal paskirt• ir prigimt• kilnojamieji žmogaus veiklos medžiaginiai k•riniai ir kiti kilnojamieji daiktai, turintys kult•rin• vert• ir •traukti • valstybin• kilnojam•j• kult•ros vertybi• apskait•.
3. **Kilnojamosios kult•ros vertyb•s apsaugos reglamentas** – dokumentas, nustatantis saugojimo, prieži•ros ir naudojimo reikalavimus konkrečiai kilnojamajai kult•ros vertybei.
4. **Kilnojamosios kult•ros vertyb•s pasas** – dokumentas, kuriame •rašomi pagrindiniai duomenys apie kilnojam•j• kult•ros vertyb•, kult•ros ministro •sakymo •rašyti vertyb• • Kult•ros vertybi• registr• išrašas, fotonuotraukos ar (ir) kita vizualin• medžiaga, informacija apie atliktus restauravimo ir konservavimo darbus, buvimo vietos ir savinink• pasikeitimus.
5. **Kilnojam•j• kult•ros vertybi• apsauga** – visuma technini• ir organizacini• priemoni•, kuriomis siekiama kilnojam•sias kult•ros vertybes išsaugoti dabartinei ir ateities kartoms.
6. **Konservavimas** – tyrimais pagr•sti veiksmai, kuri• tikslas – sustabdyti naikinant• ar žaling• poveik• kilnojamajai kult•ros vertybei ir sutvirtinti autentiškumo požymius, apsaugoti kilnojam•j• kult•ros vertyb• nuo savaiminio gedimo.
7. **Kult•rin• vert•** – kilnojamojo daikto ar jo dalies savyb•, vertinga etniniu, archeologiniu, istoriniu, meniniu, moksliniu, techniniu, religiniu, estetiniu, memorialiniu ar kitu poži•riu.
8. **Kult•ros objektas** – antikvarinis daiktas, kilnojamoji kult•ros vertyb• ar kitas kilnojamas daiktas, turintis kult•rin• vert•.
9. **Kult•ros paminklas** – kilnojamoji kult•ros vertyb•, •rašyta • Kult•ros vertybi• registr•, turinti ypating• kult•rin• vert•, šio •statymo nustatyta tvarka paskelbta kult•ros paminklu.
10. **Neteis•tai iš Lietuvos Respublikos ar užsienio valstyb•s teritorijos išvežtos kilnojamosios kult•ros vertyb•s ar kiti kult•ros objektai** – kilnojamosios kult•ros vertyb•s ar kiti kult•ros objektai, išvežti pažeidžiant Lietuvos Respublikos arba užsienio valstyb•s kilnojam•j• kult•ros vertybi• ar kit• kult•ros objekt• apsaug• reglamentuojan•ius teis•s aktus arba pasibaigus kilnojam•j• kult•ros vertybi• ar kit• kult•ros objekt• teis•to laikino išvežimo laikotarpiui, negrūžinti • Lietuvos Respublik• arba užsienio valstyb• arba išvežti pažeidus kitus teis•s akt• nustatytus reikalavimus.
11. **Restauravimas** – tyrimais pagr•sti veiksmai, kuri• tikslas – atskleisti kult•rin• vert• pašalinant pažeidimus, gedimus, užkonservuojant ir atkuriant tr•kstamas dalis.
12. **Valstybin• kilnojam•j• kult•ros vertybi• apskaita** – kilnojamojo daikto, turin•io kult•rin• vert•, •rašymas • Kult•ros vertybi• registr•, • muziej•, bibliotek•, kuri• steig•jai yra valstyb•s ar savivaldyb•s institucijos ir kiti viešieji juridiniai asmenys (toliau – muziejai, bibliotekos), ir Nacionalinio dokument• fondo apskaitos dokumentus, kult•ros vertybi• duomen• tvarkymas ir saugojimas.
13. Kitos šio •statymo s•vokos atitinka Nekilnojamojo kult•ros paveldo apsaugos •statyme ir kituose teis•s aktuose vartojamas s•vokas.

3 straipsnis. Kult•ros objektai

Kult•ros objektai:

- 1) archeologiniai radiniai;
- 2) etnin•s kult•ros medžiaginiai pavyzdžiai;
- 3) kilnojamieji daiktai, susij• su svarbiausiais istoriniais •vykiais, visuomen•s, kult•ros, karo, sporto, religij• istorija, •žymi• žmoni• gyvenimu;
- 4) šaunamieji ir nešaunamieji ginklai;
- 5) vaizduojamosios ir taikomios dail•s k•riniai;

- 6) muzikos instrumentai;
- 7) inkunabulai ir rankraščiai, žemėlapiai ir natos, knygos ir kiti leidiniai;
- 8) kilnojantieji daiktai, turintys numizmatinį, sfragistinį, heraldinį ar filatelinį vertę, faleristiką, ordinais ir medaliais;
- 9) mokslo, technikos ar technologijos istorijai apibūdinti kilnojantieji daiktai;
- 10) kolekcijos, rinkiniai, komplektai ar kitokie dariniai kaip visuma, nesvarbu, kokia atskirai dalimi ir rėšis; kolekcijos, reikšmingos paleontologiniui, zoologiniui, botaniniui ar anatominiui požiūriu;
- 11) meniniai, istoriniai ar religiniai objektų dalys;
- 12) fotografijos ir kino juostos, jų negatyvai;
- 13) dokumentai, sukurti ant bet kokio pagrindo;
- 14) antikvariniai daiktai.

ANTRASIS SKIRSNIS KILNOJAMŲ KULTŲ VERTYBIŲ APSAUGOS ADMINISTRAVIMAS

4 straipsnis. Subjektai, vykdančys kilnojamųjų kultūrų vertybių apsaugą, ir jų funkcijos

1. Valstybinės kultūrų paveldo komisijos kompetencijai kilnojamųjų kultūrų vertybių apsaugos srityje nustato Valstybinės kultūrų paveldo komisijos statymas.
2. Lietuvos Respublikos kultūrų ministerija (toliau – Kultūrų ministerija):
 - 1) dalyvauja formuojant ir gyvendinant kilnojamųjų kultūrų vertybių apsaugos politiką, atsižvelgdama į Valstybinės kultūrų paveldo komisijos teikiamus siūlymus;
 - 2) rengia statymus ir kitus teisės aktus, reglamentuojančius kilnojamųjų kultūrų vertybių apsaugą, projektus;
 - 3) nustato siūlyti Kultūrų vertybių registrui kilnojamųjų daiktų vertinimo kriterijus, tvirtina kilnojamosios kultūrų vertybių apsaugos reglamento ir kilnojamosios kultūrų vertybių paso formą, taip pat šiuos dokumentų pildymo ir išdavimo taisykles;
 - 4) Kilnojamųjų kultūrų vertybių restauratorių atestavimo komisijos teikimu restauratoriams suteikia kvalifikacines kategorijas;
 - 5) tvirtina Restauravimo tarybos nuostatus ir jos sudėtį, Kilnojamųjų kultūrų vertybių restauratorių atestavimo komisijos nuostatus ir jos sudėtį, Kilnojamųjų kultūrų vertybių išvežimo tarybos nuostatus ir jos sudėtį, Kilnojamųjų kultūrų vertybių vertinimo komisijos nuostatus ir jos sudėtį;
 - 6) nustato kilnojamųjų kultūrų vertybių (išskyrus Nacionalinio dokumentų fondo dokumentus) apskaitos, saugojimo, konservavimo, restauravimo tvarką;
 - 7) dalyvauja formuojant neteisėtai iš Lietuvos Respublikos ir užsienio valstybių išvežtų kilnojamųjų kultūrų vertybių paieškos politiką, nustato paieškos darbų kryptis ir prioritetus;
 - 8) koordinuoja Lietuvai reikšmingų kultūrų objektų užsienyje paiešką, grąžinimą ir pristatymą visuomenei;
 - 9) skiria lėšas neleistoms išvežti iš Lietuvos Respublikos kilnojamosioms kultūrų vertyboms ir antikvariniams daiktams išpirkti;
 - 10) atlieka kitas šiame statyme ir kituose teisės aktuose nustatytas funkcijas.
3. Kultūrų paveldo departamentas prie Kultūrų ministerijos (toliau – Kultūrų paveldo departamentas):
 - 1) gyvendina valstybinę kilnojamųjų kultūrų vertybių, rašytinį Kultūrų vertybių registrą, apsaugos politiką;
 - 2) rengia teisės aktus, reglamentuojančius Kultūrų vertybių registrą, rašytinį kilnojamųjų kultūrų vertybių apsaugą, projektus;
 - 3) vykdo Kultūrų vertybių registro tvarkymo staigos funkcijas;
 - 4) rengia, tvirtina, pildo ir išduoda Kultūrų vertybių registrą, rašytinį kilnojamųjų kultūrų vertybių pasus, kilnojamųjų kultūrų vertybių apsaugos reglamentus;
 - 5) tikrina, kaip laikomasi Kultūrų vertybių registrą, rašytinį kilnojamųjų kultūrų vertybių apsaugos reglamento;
 - 6) kreipiasi į teismą apginti viešųjų interesų dėl rašytinio Kultūrų vertybių registrui kilnojamųjų kultūrų vertybių paėmimo visuomenės

- poreikiams, valstybės lėšomis, skirtomis Kultūros vertybių registrui rašyti, restauruoti ir konservuoti, išieškojimo, taip pat dėl atlyginimo žalos, padarytos dėl netinkamo Kultūros vertybių registrui rašyti kilnojamųjų kultūros vertybių restauravimo ir konservavimo, netinkamo saugojimo ir naudojimo;
- 7) finansuoja kultūrinę vertinimą kilnojamųjų daiktų rašymui Kultūros vertybių registrui, Kultūros vertybių registrui rašyti kilnojamųjų kultūros vertybių, taip pat vertyboms, kuri yra viena iš nekilnojamojo kultūros paveldo statinio vertinimo savybių, tyrimus, konservavimą, restauravimą, apsaugos priemonių rengimą ir pažinimo sklaidą iš Kultūros paveldo departamentui skiriamu valstybės biudžeto asignavimu. Šis darbas ar jo dalis gyvendinimui Kultūros paveldo departamentas gali pavesti pavaldžioms staigoms, monoms ir organizacijoms;
- 8) išduoda leidimus išvežti iš Lietuvos Respublikos kilnojamąsias kultūros vertybes ir antikvarinius daiktus;
- 9) išduoda licencijas prekiauti antikvariniais daiktais;
- 10) kontroliuoja, kaip laikomasi prekybos antikvariniais daiktais taisyklių;
- 11) kontroliuoja, kaip saugomos Kultūros vertybių registrui rašytos kilnojamąsios kultūros vertybės;
- 12) kontroliuoja, kaip laikomasi Kultūros vertybių registrui rašyti kilnojamųjų kultūros vertybių restauravimo ir konservavimo tvarkos;
- 13) dalyvauja kilnojamųjų kultūros vertybių ir antikvarinių daiktų pardavimo viešuose aukcionuose vertinimo komisijose darbe;
- 14) organizuoja Lietuvoje dingusių ar pavogtų kilnojamųjų kultūros vertybių ir antikvarinių daiktų kainojimą, antikvarinių daiktų rinkos vertės nustatymą, pavogtų ar neteisėtai iš Lietuvos Respublikos bei užsienio valstybių išvežtų kilnojamųjų kultūros vertybių kainojimą;
- 15) organizuoja paveldimų antikvarinių meno kūrinių, meno kūrinių, kilnojamųjų kultūros vertybių kainojimą, kartu su Lietuvos prabavimo rėmiais organizuoja paveldimų antikvarinių taurių, metalo gaminių ir antikvarinių brangakmenių kainojimą, išduoda asmenims Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos nustatytos formos pažymėjimą apie paveldimų turto vertę;
- 16) organizuoja ir finansuoja Lietuvai reikšmingų kultūros objektų, esančių užsienyje, paiešką ir grąžinimą, istorinės apžvalgos rengimą, kaupia ir sistemina informaciją apie juos, organizuoja ir finansuoja leidinių apie Lietuvai reikšmingus kultūros objektus užsienyje leidimą;
- 17) Administracinių teisės pažeidimų kodekso nustatytais atvejais surašo administracinių teisės pažeidimų protokolus, pagal kompetenciją nagrinėja administracinių teisės pažeidimų bylas;
- 18) atlieka kitas šio statymo ir kitais teisės aktais nustatytas funkcijas.
4. Lietuvos archyvo departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Lietuvos archyvo departamentas) kompetencijų kilnojamųjų kultūros vertybių – dokumentų apsaugos srityje nustato Dokumentų ir archyvo statymas.
5. Apskritis viršininko kompetencijų kilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos srityje nustato Apskritis valdymo statymas.
6. Savivaldybės kilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos srityje:
- 1) atsako už savivaldybei nuosavybės teise priklausančių kilnojamųjų kultūros vertybių apsaugą;
 - 2) rengia, finansuoja ir gyvendina savivaldybei nuosavybės teise priklausančių kilnojamųjų kultūros vertybių tyrimo, konservavimo, restauravimo ir apsaugos priemonių rengimo programas;
 - 3) pagal kompetenciją atlieka kituose statymuose ir teisės aktuose nustatytas funkcijas.

TREIASIS SKIRSNIS

KILNOJAMŲJŲ KULTŪROS VERTYBIŲ APSKAITA

5 straipsnis. Valstybinė kilnojamųjų kultūros vertybių apskaita

1. Šio statymo 3 straipsnyje išvardyti kilnojamieji daiktai teisės aktais nustatyta tvarka gali būti traukiami valstybinė kilnojamųjų kultūros vertybių apskaitai, kuri sudaro:

- 1) muziejų ir bibliotekų kilnojamųjų kultūros vertybių apskaitos dokumentai;

2) Nacionalinio dokumentų fondo apskaitos dokumentai;

3) Kultūros vertybių registras.

2. Kilnojamųjų kultūros vertybių, saugomų muziejuose ir bibliotekose, apskaitos tvarką nustato kultūros ministras.

3. Dokumentai, kurie yra kilnojamosios kultūros vertybės ir priklauso Nacionaliniam dokumentų fondui, apskaitai ir saugojimui reglamentuoja Dokumentų ir archyvų įstatymas ir kiti teisės aktai.

4. Kultūros vertybių registras tvarkomas Valstybės registrų įstatymo, Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo, šio įstatymo, Kultūros vertybių registro nuostatų, kuriuos tvirtina Vyriausybė, ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka. Vadovaujantys Kultūros vertybių registro tvarkymo srityje yra Kultūros ministerija, o tvarkymo srityje – Kultūros paveldo departamentas.

5. Jeigu kilnojamoji kultūros vertybė negrąžinamai išvežama iš Lietuvos Respublikos pagal tarptautines sutartis šio įstatymo 14 straipsnyje nustatytais atvejais, iš valstybinės apskaitos ji neišbraukiama, tačiau jai nebetaikomi šio įstatymo apsaugos reikalavimai, o duomenys apie ją saugomi duomenų bazės archyve neterminuotai.

6 straipsnis. Kilnojamųjų daiktų, turinčių kultūrinę vertę, sąrašymas Kultūros vertybių registre ir kilnojamųjų kultūros vertybių išbraukimas iš jo

1. Kultūros ministras, remdamasis Kilnojamųjų kultūros vertybių vertinimo komisijos išvada, pritarus Valstybinei kultūros paveldo komisijai, priima sprendimą rašyti Kultūros vertybių registre arba išbraukti iš Kultūros vertybių registro šio įstatymo 3 straipsnyje išvardytus kilnojamuosius daiktus, atitinkančius Kultūros ministerijos nustatytus Kultūros vertybių registre rašomų kilnojamųjų daiktų vertinimo kriterijus.

2. Išimties atvejais, kai gresia šio įstatymo 3 straipsnyje nurodyto kilnojamojo daikto sunaikinimas ar kitoks jo praradimas, kultūros ministras turi teisę šį daiktą rašyti Kultūros vertybių registre nesilaikydamas šio straipsnio 1 dalies nustatytos tvarkos.

3. Kilnojamųjų daiktų rašyti Kultūros vertybių registre gali siūlyti savininkas, Valstybinis kultūros paveldo komisija, Kultūros ministerija, Kultūros paveldo departamentas, Lietuvos archyvų departamentas, apskrities viršininkas, savivaldybė. Jeigu kilnojamas daiktas nerašomas Kultūros vertybių registre, kultūros ministras siūlymą pateikusiam asmeniui ar institucijai turi duoti motyvuotą atsakymą.

4. Rašytos Kultūros vertybių registre kilnojamosios kultūros vertybės savininkui išduodamas kilnojamosios kultūros vertybės apsaugos reglamentas ir kilnojamosios kultūros vertybės pasas.

5. Kilnojamas daiktas, nepriklausantis valstybei, gali būti rašomas Kultūros vertybių registre tik savininkui sutikus, išskyrus atvejus, kai išduodamas leidimas jį laikinai išvežti iš Lietuvos Respublikos arba jeigu gresia jo sunaikinimas ar kultūrinės vertės sumažinimas.

6. Kultūros vertybių registre rašytos kilnojamosios kultūros vertybės gali būti išbrauktos iš Kultūros vertybių registro, jeigu jas sugyja muziejai, bibliotekos, valstybinės archyvų sistemos srityse. Kilnojamoji kultūros vertybė iš valstybinės apskaitos neišbraukiama, tačiau jai netaikomi šio įstatymo apsaugos reikalavimai, jeigu Kilnojamųjų kultūros vertybių vertinimo komisija nustato, kad kilnojamoji kultūros vertybė:

1) sunyko ar buvo sunaikinta;

2) neturi arba neteko kultūrinės vertės.

7. Kultūros vertybių registro duomenys yra vieši, išskyrus asmens duomenis. Kilnojamosios kultūros vertybės savininkas gali uždrausti skelbti esančios Kultūros vertybių registre kilnojamosios kultūros vertybės adresą.

7 straipsnis. Juridinių asmenų kilnojamųjų daiktų, turinčių kultūrinę vertę, sąrašai

1. Juridiniai asmenys, išskyrus muziejus, bibliotekas ir valstybinės archyvų sistemos srityse, kilnojamieji daiktai, turintys kultūrinę vertę (vaizduojamosios ir taikomosios dailės kūriniai, muzikos instrumentai ir kt.), traukiami tų juridinių asmenų apskaitai atskirai. Šio turto traukimo apskaitą tvarką nustato Kultūros ministerija, suderinusi su Finansų ministerija.

2. Kilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos funkcijas atliekantys subjektai turi teisę patikrinti kilnojamųjų daiktų, turinčių kultūrinę vertę, sąrašus, juose rašytus kilnojamuosius daiktus ir minėtus kilnojamuosius daiktus, turinčius kultūrinę vertę, šio įstatymo nustatyta

KETVIRTASIS SKIRSNIS

KILNOJAM•J• KULT ROS VERTYBI•, •RAŠYT• • KULT ROS VERTYBI• REGISTR•, SAUGOJIMAS

8 straipsnis. Kilnojam•j• kult ros vertybi• saugojimas

1. Kilnojam•sias kult ros vertybes saugo j• savininkai, valdytojai. Jie privalo laikytis kilnojam•j• kult ros vertybi• apsaugos reglament• reikalavim•.
2. Jeigu kilnojamosios kult ros vertyb•s savininkas arba valdytojas nesilaiko kilnojamosios kult ros vertyb•s apsaugos reglamente nustatyt• reikalavim•, Kult ros paveldo departamentas raštu •sp•ja j• ir nustato termin• šio reglamento reikalavimams •vykdyti. Jeigu kilnojamosios kult ros vertyb•s savininkas arba valdytojas iki nurodyto termino ne•vykdo šio reglamento reikalavim•, Kult ros paveldo departamentas turi teis• traukti administracin•n atsakomyb•n, o po pakartotinio reikalavimo ir jo ne•vykdymo, esant praradimo ar sunaikinimo gr•smei, – be išankstinio •sp•jimo teis•s akt• nustatyta tvarka inicijuoti kilnojamosios kult ros vertyb•s pa•mim• visuomen•s poreikiams iš savininko, teisingai jam atlyginant.
3. Kilnojamajai kult ros vertybei, esan•iai paskelbtame saugomu kult ros paveldo statinyje ir •rašytai nekilnojamosios kult ros vertyb•s pase bei Kult ros vertybi• registre kaip statinio vertingoji savyb•, taikomos šio •statymo ir Nekilnojamojo kult ros paveldo apsaugos •statymo nuostatos.

9 straipsnis. Kult ros paminklai

1. Kilnojam•sias kult ros vertybes, •rašytas • Kult ros vertybi• registr• ir turin•ias ypating• kult rin• vert•, kult ros ministro si lymu, pateiktu remiantis Kilnojam•j• kult ros vertybi• vertinimo komisijos išvadomis, pritarus Valstybinei kult ros paveldo komisijai, Vyriausyb• nutarimu skelbia kult ros paminklais.
2. Sprendimas d•l kilnojamosios kult ros vertyb•s paskelbimo kult ros paminklu gali b•ti panaikintas Vyriausyb•s nutarimu, laikantis šio straipsnio 1 dalyje nustatytos tvarkos.

10 straipsnis. Kompensavimas kilnojam•j• kult ros vertybi• savininkams

- Kult ros vertybi• registr• •rašyt• kilnojam•j• kult ros vertybi• savininkams kompensuojama šioms vertyb•ms išsaugoti reikaling• tyrimo, konservavimo, restauravimo ir apsaugos priemoni• •rengimo darb• išlaid• dalis, jei ši• kilnojam•j• kult ros vertybi• savininkai arba valdytojai jas eksponuoja ar kitaip daro prieinamas visuomenei. Kompensavimo tvark• nustato Kult ros ministerija.

11 straipsnis. Kilnojam•j• kult ros vertybi• tyrimas, konservavimas ir restauravimas

1. Tirti, konservuoti ir restauruoti kilnojam•sias kult ros vertybes, taip pat vertyb•, kuri yra viena iš nekilnojamojo kult ros paveldo statinio verting•j• savybi•, ir dail•s nekilnojamojo kult ros paveldo objektus gali tik Kilnojam•j• kult ros vertybi• restauratori• atestavimo komisijos atestuoti restauratoriai, turintys atitinkamas kvalifikacines kategorijas.
2. Restauravimo taryba tvirtina kilnojam•j• kult ros vertybi•, taip pat vertyb•s, kuri yra viena iš nekilnojamojo kult ros paveldo statinio verting•j• savybi•, ir dail•s nekilnojamojo kult ros paveldo objekt• tyrimo, konservavimo ir restauravimo programas, kontroliuoja darb• proces• ir kokyb• ir priima darb•.
3. Kult ros ministerija nustato tyrimo, konservavimo ir restauravimo tvark•, o Kult ros paveldo departamentas kontroliuoja, kaip jos laikomasi.

PENKTASIS SKIRSNIS

KULT ROS OBJEKT• SAVININK• IR VALDYTOJ• PASIKEITIMAS

12 straipsnis. Kilnojam•j• kult ros vertybi• ir kilnojam•j• daikt•, turin•i• kult rin• vert•, nuosavyb•s ir

valdymo teisi•gijimas

1. Kult ros vertybi• registr• rašytos kilnojamosios kult ros vertyb•s savininkas, nor•damas j• perduoti ar kitaip perduoti, privalo sp•ti b sim• savinink• arba valdytojų apie šios vertyb•s status• ir kilnojamosios kult ros vertyb•s apsaugos reglamento reikalavimus. Sudar•s sandor•, kilnojamosios kult ros vertyb•s buv•s savininkas per 15 dien• privalo raštu informuoti Kult ros paveldo departament• apie savininko arba valdytojo pasikeitim•. Buv•s savininkas perduoda naujam savininkui kilnojamosios kult ros vertyb•s pas• ir kilnojamosios kult ros vertyb•s apsaugos reglament•, o valdytojui – min•t• dokument• kopijas. Perdavimo metu buv•s savininkas ir naujasis savininkas arba valdytojas surašo kilnojamosios kult ros vertyb•s b kl•s •vertinimo akt•.
2. Sudar•s sandor• arba •statym• nustatytais kitais pagrindais •gij•s nuosavyb•s teis•, naujasis kilnojamosios kult ros vertyb•s savininkas per 15 dien• privalo pateikti Kult ros paveldo departamentui kilnojamosios kult ros vertyb•s nuosavyb• patvirtinan•ius dokumentus, b kl•s •vertinimo akt• ir kilnojamosios kult ros vertyb•s pas•.
3. Kult ros paveldo departamentas •rašo • kilnojamosios kult ros vertyb•s pas• nauj•j• savinink• ir jam išduoda šios vertyb•s apsaugos reglament•.
4. Visi žem•je, jos paviršiuje, vandenyje, pastatuose bei statiniuose arba j• dalyse rasti šio •statymo 3 straipsnyje nurodyti kilnojamieji daiktai, turintys kult rin• vert•, kuri• savininkas arba valdytojas negali b ti nustatytas arba pagal •statym• yra netek•s teis•s • juos, pereina valstyb•s nuosavyb•n. Asmeniui, radusiam ir perdavusiam šio •statymo 3 straipsnyje nurodytus kilnojamuosius daiktus, Lietuvos Respublikos teis•s akt• nustatyta tvarka išmokamas atlyginimas.

13 straipsnis. Prekyba antikvariniais daiktais

1. Juridinis asmuo, norintis gauti licencij• prekiauti antikvariniais daiktais, steigimo dokumentuose turi nurodyti ši• veiklos r š• ir tur•ti šiai veiklos r šiai tinkamas patalpas. Prekiauti antikvariniais daiktais galima tik gavus Kult ros paveldo departamento išduot• licencij•. Licencij• išdavimo tvark• nustato Vyriausyb•.
2. Prekybos antikvariniais daiktais taisykles nustato Vyriausyb•.
3. Kult ros paveldo departamentas turi teis• 15 dien• sustabdyti antikvarinio daikto pardavim•, jeigu kyla •tarimas d•l jo pardavimo teis•tumo arba svarbos Lietuvos kult ros paveldui. Jeigu per 15 dien• Kilnojam•j• kult ros vertybi• vertinimo komisija nustato, kad antikvarinis daiktas yra svarbus Lietuvos kult ros paveldui, jis gali b ti valstyb•s išperkamas arba savininkui sutikus •rašomas • Kult ros vertybi• registr•.
4. Muziejams, bibliotekoms, kuri• steig•jos yra valstyb•s ar savivaldyb•s institucijos, ir valstybin•s archyv• sistemos •staigoms Prekybos antikvariniais daiktais taisykli• nustatyta tvarka suteikiama pirmumo teis• •sigyti • Kult ros vertybi• registr• •rašytas kilnojam•sias kult ros vertybes iš juridini• asmen•, prekiaujan•i• antikvariniais daiktais.
5. Prekyba kilnojamosiomis kult ros vertyb•mis ir antikvariniais daiktais gali b ti vykdoma aukcionuose. Juridiniai asmenys, norintys rengti kilnojam•j• kult ros vertybi• ir antikvarini• daikt• aukcionus, turi b ti registruoti Lietuvos Respublikoje ir turi nurodyti savo steigimo dokumentuose ši• veiklos r š•. Aukcionai vykdomi Vyriausyb•s ar jos •galios institucijos nustatyta tvarka.

ŠEŠTASIS SKIRSNIS

KILNOJAM•J• KULT ROS VERTYBI• IR ANTIKVARINI• DAIKT• IŠVEŽIMAS IŠ LIETUVOS RESPUBLIKOS IR •VEŽIMAS • LIETUVOS RESPUBLIK•

14 straipsnis. Kilnojam•j• kult ros vertybi• ir antikvarini• daikt• išvežimas iš Lietuvos Respublikos

1. Vyriausyb• nustato Kilnojam•j• kult ros vertybi• ir antikvarini• daikt• išvežimo iš Lietuvos Respublikos tvark•.
2. Kilnojamosios kult ros vertyb•s ir antikvariniai daiktai, •rašyti • Vyriausyb•s patvirtint• •raš•, gali b ti išvežami tik turint leidim•. Leidim• išduoda Kult ros paveldo departamentas. Ši• kilnojam•j• kult ros vertybi•, išskyrus vertybes, •trauktas • muziej• ir bibliotek• kilnojam•j• kult ros vertybi• apskaitos dokumentus, ir antikvarini• daikt• •kainojimui bei antikvarini• daikt• kult rinei vertei nustatyti ir išvadoms d•l leidim• juos išvežti išdavimo pateikti sudaroma Kilnojam•j• kult ros vertybi• išvežimo taryba. Sprendimas d•l leidimo išvežti turi b ti priimtas per 15 darbo dien• nuo rašytinio prašymo pateikimo dienos. Vyriausyb•s nustatyta tvarka terminas

gali būti pratęstas iki 30 darbo dienų.

- Jeigu Kilnojamųjų kultūros vertybių išvežimo taryba nustato, kad norimas išvežti kilnojamas daiktas yra antikvarinis daiktas, kurio nebuvimas Lietuvoje nuskurdintų Lietuvos kultūros paveldą, leidimas negrąžinamai išvežti šio antikvarinio daikto neišduodamas. Šiuo atveju antikvarinis daiktas, turintis kultūrinę vertę, savininkui sutikus gali būti siūlomas rašyti Kultūros vertybių registrą arba Vyriausybės nustatyta tvarka per vienus metus valstybės išperkamas. Jeigu Kilnojamųjų kultūros vertybių išvežimo taryba nustato, kad norimas išvežti antikvarinis daiktas yra nereikšmingas Lietuvos kultūros paveldui, savininko prašymu išduodamas leidimas šio antikvarinio daikto išvežti negrąžinamai.
- Dokumentų išvežimo iš Lietuvos Respublikos tvarką nustato Dokumentų ir archyvų statymas.
- Kultūros vertybių registrą rašyti arba muziejuje ar bibliotekoje saugomų kilnojamųjų kultūros vertybių iš Lietuvos Respublikos negrąžinamai išvežti draudžiama. Ji gali būti išvežta tik laikinai (iš Europos Bendrijos muitų teritorijos – iki 3 metų, kitas Europos Sąjungos valstybės nares – pareiškėjo nurodytam laikui, bet ne ilgesniam kaip 3 metai), turint Kultūros paveldo departamento išduotą leidimą. Kultūros paveldo departamentas, gavęs rašytinį motyvuotą prašymą dėl šio termino pratęsimo, turi teisę pratęsti iki 12 mėnesių.
- Negrąžinamai išvežti iš Lietuvos Respublikos kilnojamųjų kultūros vertybių galima tik pagal tarptautines sutartis kilnojamųjų kultūros vertybių mainų atveju, kai Kilnojamųjų kultūros vertybių vertinimo komisija nustato, kad mainais gaunama kilnojamoji kultūros vertybė yra ne mažiau reikšminga Lietuvos kultūrai negu atiduodama kilnojamoji kultūros vertybė.
- Kultūros vertybių registrą rašyti arba muziejuje ar bibliotekoje saugomi ypatingi rankraščiniai religiniai tekstai (toros), perrašinti išimtinai apeigų paskirčiai ir tapatinami su apeiga, Vyriausybei priimtus atitinkamą nutarimą, gali būti negrąžinamai išvežti iš Lietuvos Respublikos apeigų tikslams.

15 straipsnis. Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos rašytinis įsipareigojimas atlyginti nuostolius

Laikinai vežant užsienio valstybių kilnojamąsias kultūros vertybes parodoms Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliota institucija Vyriausybės nustatyta tvarka gali priimti rašytinį įsipareigojimą skirti lėšas valstybės ar savivaldybės steigta biudžetinei staigai, veikiamai pagal Muziejų statymą, Bibliotekų statymą ar Dokumentų ir archyvų statymą, atlyginti kilnojamosios kultūros vertybės savininko patirtiems pagrįstiems nuostoliams, atsiradusiems dėl parodų metu (organizuojant parodas) kilnojamųjų kultūros vertybių sužalojimo arba netekimo.

SEPTINTASIS SKIRSNIS

NETEISŲ TAI IŠVEŽTŲ IŠ UŽSIENIO KILNOJAMŲJŲ KULTŪROS VERTYBIŲ IR KITŲ KULTŪROS OBJEKTŲ GRĄŽINIMAS

16 straipsnis. Kilnojamųjų kultūros vertybių grąžinimas Europos Sąjungos valstybėms narėms

- Neteisėtai išvežti iš Europos Sąjungos valstybės narės teritorijos kilnojamųjų kultūros vertybių grąžinimo tvarką nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė.
- Neteisėtai iš Europos Sąjungos valstybių narių išvežtos Lietuvos Respublikos kilnojamosios kultūros vertybės grąžinamos tai valstybei, kuri kreipiasi dėl jų grąžinimo, kai Lietuvos Respublikos teismas priima atitinkamą sprendimą. Prašančioji valstybė ieškiniu teismui gali pareikšti prašymą ne daugiau kaip 30 metų nuo kilnojamosios kultūros vertybės neteisėto išvežimo iš besikreipiančios Europos Sąjungos valstybės narės teritorijos.
- Ieškinys dėl grąžinimo gali būti pareikštas Lietuvos Respublikos teismui ne vėliau kaip per vienus metus nuo tos dienos, kai besikreipianti Europos Sąjungos valstybė narė nustatė kilnojamųjų kultūros vertybių buvimo vietą, jų savininką arba valdytoją. Prašančioji valstybė, kuri kreipiasi dėl kilnojamosios kultūros vertybių grąžinimo, kartu su ieškiniu turi pateikti:
 - dokumentą, kuriame aprašomas daiktas ir kuriame konstatuojama, kad tai yra kilnojamoji kultūros vertybė;
 - prašančiosios valstybės narės kompetentingą valdžios instituciją pareiškimu, kad ši kilnojamoji kultūros vertybė buvo neteisėtai išvežta iš jos teritorijos;

3) dokument• (informacij•), patvirtinant• kilnojamosios kult• ros vertyb•s buvimo viet•, savinink• ar valdytoj•.

4. Valstyb•s nar•s ieškiny•s d•l kilnojam•j• kult• ros vertybi• gr•žinimo gali b•ti reiškiamas pra•jus ne daugiau kaip 75 metams nuo kilnojamosios kult• ros vertyb•s neteis•to išvežimo iš besikreipian•ios Europos S•jungos valstyb•s nar•s teritorijos tais atvejais, kai Europos S•jungos valstyb•se nar•se kilnojamosios kult• ros vertyb•s sudaro neatskiriam• valstybei narei, valstyb•s nar•s vietinei ar regioninei valdžios institucijai, pagal tos valstyb•s nar•s teis•s aktus laikomai viešuoju juridiniu asmeniu, kurio dalyv• yra valstyb• arba vietin• ar regionin• valdžios institucija, arba yra j• finansuojama, nuosavyb•s teise priklausan•i kolekcij•, •traukt• • muziej•, valstybin•s archyv• sistemas •staig• arba bibliotek• saugom• kolekcij• apskaitos dokumentus, dal• arba yra religin•s kilnojamosios kult• ros vertyb•s, kurioms taikomos ypatingos apsaugos nuostatos pagal atitinkamus Europos S•jungos valstyb•s nar•s •statymus.

17 straipsnis. Kult• ros objekt• gr•žinimas kitoms užsienio valstyb•ms

Valstyb•ms ne Europos S•jungos nar•ms kult• ros objektai, esantys Lietuvos Respublikoje, gr•žinami Lietuvos Respublikos •statym• nustatyta tvarka, jeigu kitaip nenustato tarptautin•s sutartys, kuri• šalys yra Lietuvos Respublika ir besikreipianti užsienio valstyb•.

18 straipsnis. Lietuvos Respublikos •galiota institucija

1. Kult• ros ministerija yra Lietuvos Respublikos •galiota institucija, priimanti šio •statymo 16 ir 17 straipsniuose nurodyt• užsienio valstybi• prašymus d•l neteis•tai išvežt• kilnojam•j• kult• ros vertybi• ir kit• kult• ros objekt• gr•žinimo.

2. Kult• ros ministerija, išskyrus atvejus, kai Lietuvos Respublikos •statymai ar tarptautin•s sutartys, kuri• šalys yra Lietuvos Respublika ir besikreipianti užsienio valstyb•, nustato kitaip:

1) imasi reikiam• priemoni•, kad neteis•tai išvežta kilnojamoji kult• ros vertyb• b•t• rasta ir nustatytas jos savininkas arba valdytojas;

2) praneša suinteresuotoms valstyb•ms apie Lietuvos Respublikos teritorijoje rast• kilnojam•j• kult• ros vertyb•, jei yra pagrindas manyti, kad ji buvo neteis•tai išvežta iš užsienio valstyb•s teritorijos;

3) imasi reikiam• priemoni•, kad neteis•tai išvežta kilnojamoji kult• ros vertyb• b•t• išsaugota fiziškai;

4) sudaro s•lygas prašan•ios užsienio valstyb•s kompetentingoms valdžios institucijoms patikrinti, ar atitinkamas kilnojamas daiktas yra kilnojamoji kult• ros vertyb•;

5) bendradarbiauja su prašan•i•ja užsienio valstybe kilnojam•j• kult• ros vertybi• gr•žinimo klausimais.

3. Kult• ros ministerija turi teis• iš užsienio valstyb•s reikalauti kompensacijos už gr•žinamas užsienio valstybei kilnojam•sias kult• ros vertybes, •trauktas • muziej•, bibliotek• ir Nacionalinio dokument• fondo apskaitos dokumentus.

4. Kult• ros ministerija kreipiasi su prašymu • užsienio valstyb•s •galiot• institucij• d•l neteis•tai iš Lietuvos Respublikos teritorijos išvežt• kilnojam•j• kult• ros vertybi• ir kit• kult• ros objekt• gr•žinimo ir r•pina•i j• susigr•žinimu.

AŠTUNTASIS SKIRSNIS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

19 straipsnis. Atsakomyb• už •statymo pažeidim•

Asmenys, pažeid• š• •statym•, atsako Lietuvos Respublikos •statym• nustatyta tvarka.

Lietuvos Respublikos
kilnojam•j• kult• ros
vertybi• apsaugos •statymo
priedas

•GYVENDINAMI EUROPOS S•JUNGOS TEIS•S AKTAI

1. 1993 m. kovo 15 d. Tarybos direktyva 93/7/EEB d•l neteis•tai iš valstyb•s nar•s teritorijos išvežt• kult• ros objekt• gr•žinimo (OL

2004 m. specialusis leidimas, 2 skyrius, 4 tomas, p. 399) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2001 m. birželio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2001/38/EB (OL 2004 m. specialusis leidimas, 2 skyrius, 12 tomas, p. 40).“

2 straipsnis. •statymo •sigaliojimas

1. Šis •statymas •sigalioja 2009 m. liepos 1 d.
2. Vyriausyb• ar jos •galiotos institucijos iki šio •statymo •sigaliojimo parengia ir patvirtina šiam •statymui •gyvendinti reikalingus teis•s aktus.
3. Kult ros ministerija, Kult ros paveldo departamentas iki šio •statymo •sigaliojimo parengia ir patvirtina šiam •statymui •gyvendinti reikalingus teis•s aktus.

Skelbiu š• Lietuvos Respublikos Seimo priimt• •statym•.

RESPUBLIKOS PREZIDENTAS

VALDAS ADAMKUS

[New Search](#) [Top](#)

[Office of the Seimas](#), © 2009